

Dosar nr. 3ra-1320/22 (2-21019329-01-3ra-27122022)

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător – C. Guzun

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

DECIZIE

21 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Agenția Achiziții Publice,
în cauza la acțiunea în contencios administrativ înaintată de SC
„Imunotehnomed” SRL împotriva Agenției Achiziții Publice, IMSP „Spitalul Clinic
Republican Timofei Moșneaga” și Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în
Sănătate privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de Agenția Achiziții Publice și menținută hotărârea
din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 05 februarie 2021, SC „Imunotehnomed” SRL s-a adresat cu o cerere de
chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Agenției
Achiziții Publice, IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga” și
Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, solicitând anularea
actului administrativ.

În motivarea cererii a indicat că, la 07 noiembrie 2018, conform Licităției
Publice nr. 18/02780 din 03 septembrie 2018, în baza Deciziei Grupului de lucru al
Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate din 22 octombrie 2018, a
fost semnat Contractul nr. 2/18-/CAPCS/ITM de achiziționare a dispozitivelor
medicale.

Potrivit contractului menționat, SC „Imunotehnomed” SRL, în calitate de
vânzător, s-a obligat față de IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga”,
în calitate sa de beneficiar, de a instala și livra bunurile indicate în Anexa nr. 1 a
contractului.

La 30 ianuarie 2019, SC „Imunotehnomed” SRL, în baza facturii fiscale seria
nr. IM1216730, a livrat bunurile: troliu endoscopic (1 videogastroscoop diagnostic, 1
videogastroscoop terapeutic) EXP2500+EG530CT+EG530WR+A, în valoare totală

de 1 647 864,00 lei. Obiecții asupra calității bunurilor din partea beneficiarului nu au fost înaintate.

La 18 septembrie 2019, din motiv că pe imaginea afișată a Videogastroscofului EG-530WR, S/N:7G361K234 au apărut pete, acesta a fost preluat de companie pentru reparație, acesta fiind înlocuit cu un alt bun – Videogastroscof EG-530-FP pentru folosință temporară.

La 24 februarie 2020, cel de-al 2-lea Videogastroscof livrat, EG-530-CT, S/N:4G375K087, la solicitarea pârâtului, a fost preluat pentru diagnostic și reparație.

La 06 aprilie 2020, Videogastroscoful EG-530WR, S/N:7G361K234 a fost reparat și restituit pârâtului. Videogastroscoful transmis în folosință temporară, a rămas spre utilizare în continuare la beneficiar.

Prin scrisorile nr. 01/2192 din 15 septembrie 2020 și nr. 01/2407 din 12 octombrie 2020, IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga” a solicitat informație cu privire la statutul Videogastroscofului EG530-CT, S/N:4G375K087 preluat la reparație și reparația repetată a Videogastroscofului EG-530WR, S/N:7G361 K234.

Potrivit răspunsurilor la reclamațiile din partea beneficiarului, în formă scrisă (nr. 826-ex din 13 octombrie 2020, nr. 871-ex din 10 noiembrie 2020 și 99-ex din 01 decembrie 2020), cât și a celor telefonice, SC „Imunotehnomed” SRL a solicitat termene suplimentare pentru remedierea defecțiunilor tehnice, deoarece cauza defecțiunilor nu a fost stabilită, iar înlocuirea acestora necesită un termen mai îndelungat.

Deși contractul nu prevede un termen de înlocuire a echipamentului defect, reclamantul unilateral și-a asumat înlăturarea defecțiunilor într-o anumită perioadă.

La 10 decembrie 2020, IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga”, prin demersul nr. 01/2941, a solicitat Agenției Achiziții Publice includerea SC „Imunotehnomed” SRL în Lista de interdicție a operatorilor economici.

La 23 decembrie 2020, Videogastroscoful EG-530WR, S/N:7G361K234 a fost înlocuit cu un dispozitiv nou, fapt confirmat prin procesul-verbal semnat de părți din aceeași dată. Videogastroscoful EG-530-FP, transmis în folosință temporară la 18 septembrie 2019 până la ziua de azi a rămas spre utilizare la beneficiar.

Cu toate acestea, la 26 ianuarie 2021, Agenția Achiziții Publice, prin Decizia nr. 1/21 a decis înscrierea în Lista de interdicție a operatorului economic SC „Imunotehnomed” SRL, pentru o perioadă de 3 ani, începând cu data de 26 ianuarie 2021. Temeiurile de fapt care au servit includerea în Lista de interdicție au fost: transmiterea unui echipament necalitativ, neacordarea serviciilor de reparație/înlocuire a produsului, încălcarea termenilor de executare a obligațiilor.

În opinia reclamantei, Decizia nr. 1/21 din 26 ianuarie 2021 este un act administrativ neîntemeiat și abuziv, urmând a fi revocat din considerentele ce urmează.

În decizia sa Agenția Achiziții Publice a constatat că beneficiarul a primit un echipament medical necalitativ, care la scurt timp de la achiziționarea acestuia a ieșit din funcțiune, iar SC „Imunotehnomed” SRL a manifestat un comportament de rea-credință prin neacordarea serviciilor de reparație/înlocuire a produsului.

Reclamanta a indicat că, SC „Imunotehnomed” SRL a livrat bunurile la 30 ianuarie 2019, conform specificațiilor tehnice stabilite în contract, fapt care nu a fost negat de IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga”.

Prin urmare, timp de aproximativ un an, autoritatea contractantă le-a utilizat fără a întâmpina dificultăți în folosirea acestora.

Astfel, pct. 9.3 al Contractului nr. 2/18-/CAPCS/ITM din 07 noiembrie 2018 indică: „Pretențiile privind calitatea bunurilor livrate sunt înaintate vânzătorului în termen de 15 zile lucrătoare de la depistarea deficiențelor de calitate și trebuie confirmate printr-un certificat eliberat de organismul de evaluare a conformității ori de o organizație independentă neutră și autorizată în acest sens.”

Cu toate că autoritatea contractantă nu a respectat prevederile contractuale menționate mai sus, odată cu apariția defecțiunilor tehnice, care s-au dovedit a fi defecțiuni ce nu puteau fi înlăturate la adresa beneficiarului, acestea au fost ridicate și înlocuite potrivit situației descrise în motivele de fapt ale acțiunii.

Astfel, IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga” nu a condiționat de prezentarea certificatelor eliberate de organizații specializate care ar demonstra deficiențele de calitate depistate, eliberate de un organism de evaluare a conformității sau de o organizație independentă neutră și autorizată în acest sens, așa cum prevede pct. 9.3 al Contractului nr. 2/18-/CAPCS/ITM/ din 07 noiembrie 2018. Cauza defecțiunilor nici până la ziua de azi nu e stabilită.

Potrivit deciziei contestate, videogastroscoful EG-530-CTS/N:4G375K087 a fost preluat la reparație de către SC „Imunotehnomed” SRL la 24 februarie 2020, și până în prezent compania nu a întreprins nicio măsură cu privire la repararea sau înlocuirea produsului.

Reclamanta a indicat că aceste concluzii sunt contrare situației de fapt, deoarece și în ședința organizată de Agenția Achiziții Publice s-a discutat că pe lângă faptul că un videogastroscoful a fost înlocuit cu unul nou, față de care obiecții nu sunt, autoritatea contractantă deține în folosință temporară un alt videogastroscoful EG-530-FP, care deși este de o performanță mai slabă, acesta se află în folosință temporară din momentul apariției primei defecțiuni (18 septembrie 2019) a videogastroscofului EG-530WR, S/N:7G361K234 și va fi preluat doar după reparația/înlocuirea videogastroscofului defect. Acest fapt poate fi confirmat și prin corespondența dintre părți atașată la cerere.

Din aceste motive concluzia Agenției că SC „Imunotehnomed” SRL a manifestat un comportament de rea-credință prin neacordarea serviciilor de reparație/înlocuire a produsului, este total nefondată și vine în contradicție cu obligațiile stabilite în contract.

În partea ce ține de videogastroscoful EG-530WR, S/N:7G361K234, Agenția a stabilit că SC „Imunotehnomed” SRL era obligată să reacționeze în conformitate cu pct. 6.1 subpct. i) al contractului, termen care a fost omis în mai multe cazuri.

Pct. 6.1. lit. i) al Contractului nr. 2/18-/CAPCS/ITM din 07 noiembrie 2018 prevede: „Vânzătorul se obligă să reacționeze timp de 30 min sau mai puțin la telefon și 24 ore sau mai puțin la locul beneficiarului în cazul apariției defecțiunilor tehnice”.

Analizând prevederea menționată, se observă că acest termen este acordat pentru a reacționa și/sau prezenta la adresa beneficiarului. Contractul nu prevede un termen de înlăturare sau înlocuire a neajunsurilor, doar fiind indicată perioada de garanție în interiorul căreia urmează a fi efectuate lucrările de mentenanță, de 24 luni, conform pct. 6.1. lit. h) al contractului.

Cu toate acestea, SC „Imunotehnomed” SRL s-a angajat unilateral de a înlocui aparatul defect în anumiți termeni care, din cauza pandemiei care a restricționat călătoriile și circulația transportului, nu au putut fi respectați.

Temeiul legal care a stat la baza adoptării deciziei contestate este art. 14 alin. (2) al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 28 decembrie 2016, care stabilește: “un operator economic poate fi înscris în Lista de interdicții dacă, nu își îndeplinește obligațiile contractuale, livrează bunuri, prestează servicii sau execută lucrări din proprie inițiativă, altele decât cele prevăzute în contract, ori calitatea bunurilor, serviciilor și lucrărilor este mai joasă decât cea stipulată în contract și în documentele privind desfășurarea procedurii de achiziți.”

Potrivit art. 26 (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 29 din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporționată în raport cu scopul urmărit.

Din cele menționate mai sus, rezultă că situația de fapt nu cade sub incidența temeiurilor legale de includere în Lista de interdicție. Aplicarea unei astfel de sancțiuni este o măsură disproporționată în raport cu situația de fapt, având în vedere că reclamanta a întreprins toate măsurile posibile de înlăturare a neajunsurilor.

Mai mult ca atât, contractul semnat de părți prevede sancțiuni pentru încălcarea obligațiilor asumate și oferă posibilitatea părților de a-și revendica despăgubirile, atât pe cale amiabilă, cât și în instanțele competente.

Potrivit art. 1100 din Codul civil, contractul trebuie interpretat pe principiile bunei-credințe. Contractul se interpretează după intenția comună a părților, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizați.

Potrivit art. 1101 din Codul civil, la interpretarea contractului se va ține cont de natura lui, de circumstanțele în care a fost încheiat, de interpretarea care este dată acestuia de către părți sau care poate fi dedusă din comportamentul lor de până la și de după încheierea contractului, precum și de uzanțe.

Potrivit reclamantei, până în prezent se duc tratative cu producătorul dispozitivelor medicale, pentru a stabili motivele care au dus la apariția defecțiunilor tehnice, obligației care urma a fi executată de autoritatea contractantă (conf. pct. 9.3. al contractului). Iar până la stabilirea cauzei apariției defecțiunii, se duc tratative și de livrare a unui dispozitiv nou și de înlocuire a celui defect.

Astfel reaua-credință imputată reclamantei este total nefondată.

Mai mult, termenul de „30 min sau mai puțin la telefon și 24 ore” nu poate fi interpretat ca un termen de remediere a defecțiunilor, cu atât mai mult un termen de înlocuire cu un alt dispozitiv. Acești termeni pot fi respectați doar în cazul unei erori

tehnice, iar dezasamblarea, înlocuirea, reparația unui astfel de dispozitiv necesită cel puțin un termen de 14 zile, în funcție de defecțiunea apărută.

În lipsa unor clauze exprese în Contractul nr. 2/18-/CAPCS/ITM din 07 noiembrie 2018, privind termenul de înlocuire sau reparație a bunurilor livrate, decizia Agenției este total neîntemeiată, aceasta bazându-se pe o interpretare eronată a clauzelor contractuale.

Reieșind din cele expuse, reclamanta a solicitat anularea Deciziei nr. 1/21 din 26 ianuarie 2021 adoptată de Agenția Achiziții Publice cu privire la includerea SC „Imunotehnomed” SRL în Lista de interdicție a operatorilor economici.

Prin hotărârea din 12 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani cererea de chemare în judecată depusă de SC „Imunotehnomed” SRL împotriva Agenției Achiziții Publice privind anularea actului administrativ, a fost admisă. S-a anulat decizia Agenției Achiziții Publice nr. 1/21 din 26 ianuarie 2021 cu privire la înscrierea SC „Imunotehnomed” SRL în Lista de interdicție a operatorilor economici, ca fiind ilegală. În rest, pretențiile SC „Imunotehnomed” SRL față de IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga” și Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate s-au respins, ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Agenția Achiziții Publice și menținută hotărârea din 12 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că situația de fapt din speță, nu cade sub incidența temeiurilor legale de includere a SC „Imunotehnomed” SRL în Lista de interdicție, or, aplicarea unei astfel de sancțiuni este o măsură disproporționată în raport cu situația de fapt, având în vedere că, SC „Imunotehnomed” SRL a întreprins toate măsurile posibile de înlăturare a defecțiunilor echipamentului.

Astfel, în lipsa unor clauze exprese în Contractul nr. 2/18-/CAPCS/ITM din 07 noiembrie 2018 privind termenul de înlocuire sau reparație a bunurilor livrate, decizia Agenției Achiziții Publice nr. 1/21 din 26 ianuarie 2021 cu privire la înscrierea SC „Imunotehnomed” SRL în Lista de interdicție a operatorilor economici a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legii, aceasta bazându-se pe o interpretare eronată a clauzelor contractuale. Iar, obligațiile asumate prin pct. 6.1. lit. i) al Contractului nr. 2/18-/CAPCS/ITM din 07 noiembrie 2018, (care prevăd că, SC „Imunotehnomed” SRL se obligă să reacționeze timp de 30 min sau mai puțin la telefon și 24 ore sau mai puțin la locul beneficiarului în cazul apariției defecțiunilor tehnice), nu cad sub incidența prevederii pct. 14 alin.(2) din Regulamentul cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 28 decembrie 2016.

La 11 iulie 2022, Agenția Achiziții Publice a înaintat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 09 decembrie 2022, a înaintat recursul motivat, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

La 04 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de recurs participanților la proces (f.d. 87, vol. II).

La 24 ianuarie 2023, SC „Imunotehnomed” SRL a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând declararea acesteia ca fiind inadmisibilă. (f.d. 100-101,

vol. II). Ceilalți participanți la proces nu au făcut uz de dreptul lor de a se expune printr-o referință asupra cererii de recurs.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă care stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea recursului, va aplica prevederile cu privire la temeiurile declarării recursului din Codul administrativ în redacția în vigoare la data declarării acestuia.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 iunie 2022, dispozitivul fiind notificat participanților la proces prin poșta electronică la 05 iulie 2022 (f.d. 69, vol. II), iar decizia motivată le-a fost comunicată la 11 noiembrie 2022 (f.d. 71-74, vol. II).

Astfel, depunerea recursului nemotivat la 11 iulie 2022 (f.d. 75-76, vol. II) și a motivării recursului la 09 decembrie 2022 (f.d. 82-85, vol. II), este în termen.

În motivarea recursului, Agenția Achiziții Publice a indicat că soluția instanței de apel este una eronată, invocând argumente similare celor din cererea de apel. Suplimentar a menționat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel și a dat o apreciere eronată circumstanțelor cauzei și probelor prezentate.

În acord cu prevederile art. 193 alin. (3), (3¹) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot

unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.

Verificând decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticile invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată consideră că acesta este admisibil și urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, pentru considerentele ce vor fi arătate în continuare.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ (în vigoare la data declarării recursului), examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Materialele cauzei atestă că, la 05 februarie 2021, SC „Imunotehnomed” SRL s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Agenției Achiziții Publice, IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga” și Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, solicitând anularea Deciziei nr. 1/21 din 26 ianuarie 2021 adoptată de Agenția Achiziții Publice cu privire la includerea SC „Imunotehnomed” SRL în Lista de interdicție a operatorilor economici.

Prin hotărârea din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cererea de chemare în judecată depusă de SC „Imunotehnomed” SRL împotriva Agenției Achiziții Publice privind anularea actului administrativ, a fost admisă. S-a anulat decizia Agenției Achiziții Publice nr. 1/21 din 26 ianuarie 2021 cu privire la înscrierea SC „Imunotehnomed” SRL în Lista de interdicție a operatorilor economici, ca fiind ilegală. În rest, pretențiile SC „Imunotehnomed” SRL față de IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga” și Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate s-au respins, ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Agenția Achiziții Publice și menținută hotărârea din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Analizând motivele soluției supuse criticii în recursul declarat de Agenția Achiziții Publice, Completul de judecată ajunge la concluzia că decizia instanței de apel nu poate fi menținută, or aceasta prezintă deficiențe în motivare. Instanța de apel s-a abținut de a da un răspuns convingător la expunerile de bază invocate de apelant. Argumentele formulate în fața sa nu au fost clarificate, deși ultima avea obligația de a se pronunța asupra fiecărui argument, astfel ca acestea să fie răsturnate, pentru a da posibilitate instanței de recurs să exercite controlul judiciar a soluției pronunțate.

Astfel, Completul de judecată al instanței de recurs atrage atenția asupra faptului că decizia instanței de apel creează o impresie rezonabilă de superficialitate.

Completul de judecată consideră că instanța de apel nu a furnizat o motivare adecvată și clară în ceea ce vizează îndeplinirea obligației contractuale a SC „Imunotehnomed” SRL de a repara videogastroscoful ieșit din funcțiune și/sau înlocuirea acestuia cu un al dispozitiv. Or, reieșind din argumentele expuse în cererea de recurs, au existat două dispozitive care s-au defectat, unul dintre care a

fost înlocuit temporar, iar deficiențele celuilalt nu au fost remediate până la inițierea prezentei cauze.

Potrivit actelor anexate la materialele cauzei, la 24 februarie 2020, Videogastroscoful EG-530-CT, S/N:4G375K087 a ieșit din funcțiune și a fost preluat la reparație prin Actul de predare-primire a dispozitivului medical nr. 02, fapt confirmat și prin factura fiscală nr EAA001885860 din 24 februarie 2020, iar până la adoptarea deciziei Agenției privind înscrierea în Lista de interdicție a SC „Imunotehnomed” SRL nr. 1/21 din 26 ianuarie 2021 nu a fost reparat sau înlocuit cu un echipament similar, fapt ce a perturbat activitatea și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu a IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga”.

La acest capitol, Curtea de Apel Chișinău nu a stabilit cu suficientă claritate circumstanțele cauzei și a constatat eronat faptul că operatorul economic SC „Imunotehnomed” SRL a înlocuit videogastroscoful EG-530-CT S/N:4G375K087 cu unul nou și că videogastroscoful EG-530-FP a fost oferit în folosință temporară pentru echipamentul respectiv, față de care obiecții nu au fost înaintate, deși este de o performanță mai slabă decât cel inițial.

Astfel, din documentele anexate la materialele cauzei rezultă că prima defecțiune a aparatului videogastroscoful FG-530-CT a apărut la 24 februarie 2020, fiind preluat pentru reparație, și nicidecum la 18 septembrie 2019, iar până la emiterea deciziei de înscriere în Lista de interdicție a SC „Imunotehnomed” SRL, aparatul nu a fost reparat sau înlocuit cu unul similar.

Mai mult, prima defecțiune a videogastroscofului EG-530-WR a apărut la 18 septembrie 2019, acesta fiind preluat pentru reparație și, totodată fiind înlocuit cu un alt bun și anume cu videogastroscoful EG-530-FP pentru folosință temporară.

Respectiv, este evident că două dintre aparatele furnizate de către intimată au ieșit din funcțiune la scurt timp, ambele fiind preluate pentru reparație, dar doar pentru unul dintre ele furnizorul a oferit un alt dispozitiv pentru folosință temporară, instanța de apel neelucidând acest aspect și neclarificând pentru care anume dintre aceste dispozitive a fost oferit un alt videogastroscof pentru perioada reparației.

Cu referire la echipamentul înlocuit temporar, IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga” a menționat faptul că acesta nu este analogic cu cel contractat de către beneficiar, specificațiile tehnice sunt cu mult mai joase decât a echipamentului înlocuit, acest fapt fiind confirmat și de către intimată. Mai mult, acest echipament este ținut la balanța instituției pe post de garant pentru ca operatorul economic să întreprindă măsuri de remediere privind repararea sau înlocuirea videogastroscofului EG-530-CT S/N:4G375K087 cu un produs analog funcțional.

Totodată, instanța de apel nu a dat apreciere argumentului instituției medicale, potrivit căruia în urma inacțiunilor intimatei și neonorării obligațiilor contractuale, a fost periclitat procesul de funcționare a spitalului, iar conform Raportului beneficiarului pentru anul 2020 au fost programate 3300 de investigații de diagnostic, dar au fost executate 1606, iar investigații curative au fost programate 600, însă au fost efectuate 162.

Or, în speță, sănătatea cetățenilor și asigurarea ocrotirii de către stat a acestora prin oferirea serviciilor prompte și eficiente, este de importanță majoră. În acest sens, art. 20 al Legii cu privire la ocrotirea sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 garantează asistența medicală calitativă tuturor indivizilor, indiferent de venituri, iar

la art. 8 al Legii nr. 263 din 27 octombrie 2005 sunt garantate drepturile sociale ale pacientului la asistență medicală.

În partea ce ține de Videogastroscoful EG-530WR, S/N:7G361 K243, în conformitate cu dispoziția imperativă a contractului citat la pct. 6.1. subpct. i) este prevăzut expres că vânzătorul este obligat să reacționeze timp de 30 min sau mai puțin la telefon și 24 ore sau mai puțin la locul beneficiarului în cazul apariției defecțiunii tehnice. Astfel, conform materialelor prezentate de către părți și acest termen a fost omis de către SC „Imunotehnomed” SRL în mai multe cazuri. Respectiv, la 05 noiembrie 2020, prin demersul nr. 05/2606, beneficiarul l-a informat repetat pe operatorul economic să intervină prompt în vederea înlăturării tuturor abaterilor contractuale ce țin de nefuncționalitatea aparatelor achiziționate. Chiar dacă SC „Imunotehnomed” SRL era obligată să reacționeze în conformitate cu pct. 6.1 subpct. i) al contractului, aceasta abia la 10 noiembrie 2020, prin demersul 871-ex a mai cerut un termen pentru înlăturarea abaterilor contractuale.

Este de remarcat că instanțele inferioare au omis să dea o apreciere tuturor circumstanțelor cauzei, probelor anexate la materialele cauzei, sau să solicite probe suplimentare care să demonstreze defecțiunile cărui dispozitiv au fost înlăturate de către intimată și în cât timp (dacă au fost înlăturate), pentru care dintre dispozitive a fost oferit în folosință temporară unul nou și dacă acesta a avut caracteristici similare și utilizarea acestuia nu a periclitat activitatea normală a instituției medicale. Astfel, pentru a se expune asupra legalității și temeiniciei deciziei contestate de către SC „Imunotehnomed” SRL, este necesar de a stabili suficientă claritate toate circumstanțele ce au determinat emiterea deciziei respective, ceea ce nu a fost făcut la examinarea cauzei în fond.

În conexiunea circumstanțelor expuse cu normele legale citate supra, instanța de recurs ajunge la concluzia că soluția adoptată de către instanța de apel este nemotivată.

În conformitate cu prevederile art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Potrivit art. 442 din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre. *În recurs nu pot fi administrate noi dovezi*, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e) sau când Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudicare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudicare, prevederile art. 372 alin. (1) se aplică în mod corespunzător. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.

Astfel, reieșind din faptul că în instanța de recurs nu pot fi administrate probe noi, Completul de judecată este în imposibilitate să dea o apreciere corespunzătoare speței date, or, reieșind din înscrisurile anexate la materialele cauzei, se atestă că

acestea nu sunt suficiente pentru a stabili cu certitudine circumstanțele care au stat la baza emiterii actului administrativ ce constituie obiect al prezentei cauze.

Potrivit art. 239 din Codul procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel incorect a constatat și elucidat circumstanțele cauzei și probele prezentate în cest sens, limitându-se doar la aspectele constatate de către instanța de fond. Or, în conformitate cu art. 373 alin.(5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de recurs remarcă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce, în speță, lipsește. Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986).

Astfel, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că efectul art. 6 § 1 din Convenție este, inter alia, de a plasa un „tribunal” sub o obligație de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Corelând prevederile legale procedurale naționale cu jurisprudența CtEDO referitor la obligația instanțelor naționale de a-și motiva soluțiile, instanța de recurs conchide că circumstanțele expuse anterior denotă că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligațiile. Iar aceasta nu poate echivala decât cu încălcarea dreptului la

un proces echitabil al recurenței, inclusiv dreptul de acces liber la justiție în raport cu obligația instanței de „a auzi” justițiabilii, garantat de art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 din Convenție.

În concluzie, fiind constatate încălcările menționate, Completul de judecată consideră că singura soluție legală și rezonabilă este casarea integrală a deciziei și trimiterea spre rejudecare a cauzei.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele importante și probele administrate, să dea o interpretare justă a normelor aplicabile speței, să formuleze concluzii clare și, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al participanților la proces la un proces echitabil.

Conform art. 258 alin. (3), art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Agenția Achiziții Publice.

Se casează integral decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Imunotehnomed” SRL împotriva Agenției Achiziții Publice, IMSP „Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga” și Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate privind anularea actului administrativ, și se restituie cauza spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Mariana Ursachi

Ion Malanciuc